گذر

پیشنهاد جدید نفتی ایران به ۱+۵

● **مهر:** قائم‌مقام شرکت ملی صنایع پتروشیمی با ارایه پیشنهادی به سران کشورهای ۱+۵ از آمادگی تهران به‌منظور امضای قراردادهای تامین فاینانس به‌صورت «برد-برد» طرح‌های پتروشیمی با کشورهای اروپایی خبر داد و اعلام کرد: عربستان و قطر توان رقابت با صنایع پتروشیمی ایران را ندارند. محمدحسن پیوندی با اشاره به آغاز دور جدید مذاکرات جمهوری اسلامی ایران و ۱+۵، گفت: امضای قرارداد با شرکت‌های بزرگ پتروشیمی جهان به توافق نهایی بین ایران و کشورهای ۱+۵ باز می‌گردد. وی با اعلام اینکه اگر طرف مقابل گروه مذاکره‌کننده با جمهوری اسلامی ایران به تعهدات خود در قبال ایران پایبند باشد، احتمال توافق وجود دارد، افزود: صنایع پتروشیمی ایران به‌دنبال امضای قراردادهای «برد - برد» با شرکت‌های خارجی است. قائم‌مقام شرکت ملی صنایع پتروشیمی با تاکید بر اینکه قطعا کشورهای اروپایی با امضای قراردادهای تامین فاینانس طرح‌های جدید پتروشیمی مشمول این توافق‌های «برد - برد» خواهند شد، در تشریح مزیت‌های توسعه و سرمایه‌گذاری در صنایع پتروشیمی ایران، افزود: تنوع خوراک مهم‌ترین مزیت سرمایه‌گذاری در صنایع پتروشیمی ایران است. سخنگوی شرکت ملی صنایع پتروشیمی با بیان اینکه ایران برخلاف عربستان سعودی و قطر دارای تنوع انواع خوراک گاز طبیعی و خوراک مایع است، گفت: هم اکنون ظرفیت تولید نفت خام در عربستان به بیش از ۱۰میلیون بشکه رسیده و این کشور از توان تولید بیش از ۱۰ تا ۱۲میلیون بشکه نفت برخوردار نیست.

فرمانده قرارگاه خاتم‌الانبیاء (ص):

ادعای انحصار قرارگاه خاتم، بی‌انصافی است

● **ایرنا:** فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص) سپاه گفت: بی‌انصافی است که عنوان شود این مجموعه در انجام پروژه‌ها انحصار ایجاد کرده و بخش خصوصی را به حاشیه رانده است. سردار عبادالله عبداللهی در مراسم پایان حفاری مسیر شمالی پروژه خط دوم قطار شهری مشهد افزود: کل نیروهای رسمی این قرارگاه دوهزار و ۶۰۰نفر هستند و مابقی آنها نیروهای مردمی می‌باشند که همانند زمان جنگ مدیریت می‌شوند. وی ادامه داد: هم‌اکنون پنج‌هزار پیمانکار در اختیار داریم که همکاری منسجمی با قرارگاه خاتم داشته و در میان این نیروها ۳۶هزار متخصص اعم از مهندس، دکتر و مانند آن حضور دارند. وی همچنین با بیان اینکه اجرای پروژه خط دوم قطار شهری مشهد یکی از اقدامات کوچکی است که این مجموعه انجام می‌دهد، گفت: قرارگاه خاتم در زمینه تونل‌سازی هم اینک ۲۶۰کیلومتر تونل در نقاط مختلف کشور در دست اجرا دارد و سدهای بزرگ و شبکه‌های وسیعی را می‌سازد. وی افزود: در ساخت پالایشگاه نیز در مراحل مختلف پارس‌جنوبی فعالیت جدی داریم و در اجرای مراحل ۱۵ و ۱۶ پارس جنوبی تعهد کرده‌ایم تا انتهای سال روزانه ۵۰میلیون مترمکعب گاز را به شبکه اصلی گاز کشور تزریق کنیم. فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص) ادامه داد: تاکنون دو پالایشگاه مورد نیاز برای تولید این حجم گاز ساخته‌ایم و یک پالایشگاه دیگر هم به زودی فعال می‌شود. وی گفت: همچنین در زمینه تامین آب، در اجرای خطوط انتقال آب ۱۴ استان کشور فعال هستیم و در حوزه راه و راه‌آهن نیز پروژه‌های بزرگی توسط این قرارگاه در دست انجام است. او اظهار کرد: قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص) هم‌اکنون با ۱۳هزار دستگاه ماشین‌آلات و تجهیزات منحصربه‌فرد و مدرن و نیروهای متخصص و توانمند در حال فعالیت است که دستگاه‌های حفاری TBM یکی از آنها است. سردار عبداللهی افزود: علاوه بر آن ۱۴۰هزار نیروی انسانی توانمند و مجموعه‌ای از پیمانکاران قوی در اختیار این قرارگاه است. وی همچنین گفت: قطعه نخست پروژه آزادراه حرم تا حرم (مشهد - تهران - قم) در مسیر قم - گرمسار به انجام رسیده و به زودی بهره‌برداری می‌شود. قطعه اول این آزادراه به طول ۱۵۶ کیلومتر با ۷۰۰ پل و آبراهه طی کمتر از دوسال به انجام رسید. وی افزود: ۴۰درصد از تامین مالی این آزادراه بر عهده قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) و ۶۰درصد دیگر بر عهده وزارت راه‌وشهرسازی است که امیدواریم با تامین به‌موقع اعتبار قطعات دیگر آن را هم به‌سرعت راه‌اندازی کنیم.

بلوکه ۱۱میلیون وام ازدواج توسط «دانه‌درشت‌ها»

● **ایسنا:** مسوولان در حالی از دشواری کار دولت و بانک‌ها در تامین منابع وام ازدواج جوانان سخن می‌گویند که در سویی ۳۳هزارمیلیاردتومان منابع بانک‌های دولتی را دانه‌درشت‌ها بلعیده‌اند، این در حالی است که دولت می‌تواند تنها با حدود ۳۳هزارمیلیاردتومان معوقات بانک‌های دولتی به حدود ۱۱میلیون‌نفر وام ازدواج سه میلیون تومانی یا به ۶/۶ میلیون متقاضی وام پنج میلیون تومانی بپردازد.

نفت از بشکه‌ای ۱۱۳ دلار عبور کرد

● **تسنیم:** در پی درگیری‌های عراق و نگرانی‌ها از قطع صادرات نفت این کشور، قیمت جهانی نفت با افزایش پنج دلاری در هفته جاری به بشکه‌ای ۱۱۳/۳۸ دلار در معاملات روز جمعه رسید. این در حالی است که تحرکات تروریستی گروه داعش در عراق باعث بروز نگرانی‌هایی نسبت به قطع صادرات نفت این کشور شده است. قیمت هر بشکه نفت برنت دریای شمال در این روز با افزایش ۳۶ سنتی به ۱۱۳/۳۸ دلار در هر بشکه رسید. از ابتدای معاملات هفته جاری و تحت‌تاثیر تحولات عراق قیمت نفت حدود پنج‌دلار افزایش یافته است. عراق در حال حاضر دومین صادرکننده نفت اوپک محسوب می‌شود و روزانه بیش از ۲/۵ میلیون بشکه نفت به بازار جهانی صادر می‌کند. قیمت نفت سبک آمریکا نیز در روز جمعه ۵۷سنت افزایش یافت و به ۱۰۷/۱ دلار در هر بشکه رسید.

«حافظ» زیر سایه چالش‌های کلان اقتصادی است

«بورس» چشم به راه بازگشت سرمایه‌ها

آرزو علی‌مدد: متاسفانه بسیاری از متغیرهای اقتصادی با یکدیگر در تضادند. یعنی برای ایجاد رشد در یکی به رکود در دیگری باید تن داد. مثلا بر اساس منحنی فیلیپس، با کاهش تورم شاهد رشد بیکاری خواهیم بود. بنابراین اگر اقتصاد کشوری بیمار شود، برای درمانش باید زمان زیادی را صرف کرد تا تک‌تک متغیرهای بیمار را بهبود بخشید. متاسفانه؛ در حال حاضر اقتصاد ما نیز بیمار است و دولت درصدد درمانش است. در این راستا دولت با اتخاذ سیاست انقباضی تلاش دارد تا نرخ تورم سرسام‌آور سال‌های گذشته را کاهش دهد، اما این کاهش مثبت، منجر به شکل‌گیری رکودی منفی در اقتصاد شده است. بازار سرمایه نیز که قلب تپنده این اقتصاد است، گریبانگیر این رکود شده و مدت‌هاست بر طبل نزول می‌کوبد. تا جایی که این ریزش حتی در شاخص کل نیز که تمام تلاش‌ها در راستای مثبت نگه‌داشتنش انجام می‌شود، رخنمایی می‌کند و از ابتدای سال تاکنون بیش از چهارهزار و ۵۰۰ واحد نزول داشته است. هفته گذشته هم بازار همچنان منفی بود. شاخص با افتی ۶۰۰ واحدی به ۷۴هزار و ۵۰۰ واحد رسید.

بازار پول جایگاه موقت نقدینگی

فریدون زارعی با اشاره به اینکه برخی سیاست‌های انقباضی دولت نتیجه‌اش در افت بازار سرمایه متبلور شده است، توضیح داد: «دولت تدبیر و امید سعی دارد تا با اجرای سیاست‌های انقباضی و ایجاد انضباط مالی در بخش‌های مختلف اقتصادی از یک‌سو و عدم‌انتشار پول جدید از سوی دیگر، نرخ تورم را کاهش دهد. بنابر قوانین اقتصادی، زمانی که تورم رو به کاهش است و نقدینگی رشد چندانی نداشته، ما با کاهش نقدینگی و رکود مواجه خواهیم شد. بنابراین می‌توان ادعا کرد که عدم رشد بازار سرمایه نشأت‌گرفته از اقتصاد کلان کشور است.»

مدیرعامل شرکت سبدگردان کاریزما در ادامه اشاره کرد: «در اقتصادی که نرخ بازار پولش حوالی ۲۳درصد است، انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذار باقی نمی‌ماند که مسیر خروج از بازار پول را در پیش بگیرد و به بازار سرمایه بپیوندد. به‌نظر من، از آنجایی که اقتصاد کشور ما چندان بزرگ نیست، پولی که از بازار سرمایه خارج شده، به طور موقت در بازار پول آرمیده است. به این ترتیب می‌توان امیدوار بود که با کوچک‌ترین حرکتی، این نقدینگی دوباره به بازار سرمایه سرازیر شود.»

این تحلیلگر بازار سرمایه خاطر نشان کرد: «به‌نظر می‌رسد که در حال حاضر اقتصاد کشور مشغول هماهنگ‌کردن خود با اهداف دولت است تا بتواند آنها را در قلب اقتصاد، نهادینه کند. از سوی دیگر، به‌نظر بنده، سیاست‌های انقباضی دولت تا شهریور و مهر به طول می‌انجامد. از آن پس و با رسیدن به هدف کاهش تورم، احتمالا رویکرد دولت انبساطی خواهد شد و به‌دنبالش شاهد تزریق نقدینگی و به موازات، شاهد بازگشت بازارسرمایه به مدار اصلی‌اش خواهیم بود.»

زارعی با اظهار امیدواری عنوان کرد: «با کاهش تورم، نرخ سپرده‌های بانکی هم درصدد وفق‌دادن خود با این نرخ بر می‌آیند و به این ترتیب شاهد کاهش آن در بازار پول خواهیم بود و از جذابیت بازار پول برای سرمایه‌گذاری کاسته شده و سپرده‌ها مجددا به بازار سرمایه کشیده می‌شوند.»

> **رقم سود تقسیمی شرکت‌ها در سال‌جاری حدود ۵۵هزارمیلیاردتومان بوده است که به‌طور متوسط، حدود ۶۰ تا ۷۰درصد آن را تقسیم می‌کنند. این نقدینگی معمولا از بورس خارج نمی‌شود و مجددا در همین بازار سرمایه‌گذاری می‌شود. این سرمایه‌گذاری نیز خود می‌تواند محرکی برای رشد بازار سرمایه باشد**

وی در ادامه اظهار کرد: «رقم سود تقسیمی شرکت‌ها در سال‌جاری حدود ۵۵هزارمیلیاردتومان بوده است که به‌طور متوسط، حدود ۶۰ تا ۷۰درصد آن را تقسیم می‌کنند. این نقدینگی معمولا از بورس خارج نمی‌شود و مجددا در همین بازار سرمایه‌گذاری می‌شود. این سرمایه‌گذاری نیز خود می‌تواند محرکی برای رشد بازار سرمایه باشد.

سرمایه‌گذاری بلندمدت در بورس

محمد جمالی، مشکلات ساختاری در حوزه‌های اقتصادی و سیاسی را از اصلی‌ترین دلایل رکود بورس دانسته و توضیح داد: «متاسفانه در سال‌های گذشته ما در تمام بخش‌های اقتصاد از جمله ارز، طلا، ملک و حتی کالاهای اساسی شاهد بحران بوده‌ایم. دلیل این مشکلات را نیز تنها می‌توان در ساختار اقتصادی و سیاسی کشور جست‌وجو کرد. به این ترتیب بازار سرمایه ما نیز که آینه‌ای از اقتصاد کشور است از این بحران بی‌بهره نمانده و دچار تلاطم شده است.»

مدیرعامل تامین سرمایه آرمان ادامه داد: «بازار سرمایه کشور ما تا سال ۸۴ قانون مدون قابل‌اتکایی نداشت. در سال ۸۴ و با تصویب قانون، بستر برای توسعه بازار فراهم شد. اما این توسعه ظرف چند هفته، ماه یا سال انجام نمی‌پذیرد بلکه، برای اجرایی‌شدنش گاه به چند دهه وقت نیاز داریم تا بورس ما بتواند با بازارهای سرمایه پیشرفته دنیا هماهنگ شود.

بازار سرمایه ما تا قبل از تصویب قانون جدیدش، نهادها و ابزارهای مالی نظیر شرکت‌های تامین سرمایه، پردازش اطلاعات مالی، مشاور سرمایه‌گذاری یا انواع صکوک و صندوق‌ها و امثالهم را نداشت. اما پس از آن ما شاهد تحولات شگرفی در این حوزه‌ها بودیم که همچنان نیز ادامه دارد. خوشبختانه ما در تمامی این حوزه‌ها پیشرفت‌هایی داشته‌ایم اما هنوز به سطحی که مطلوب این بازار باشد و بستر رشد بلندمدتش را فراهم کند، نرسیده‌ایم. بازار ما هنوز جوان است و در مواجهه با بسیاری از مشکلات کم تجربه است. مثلا از همان ابتدا واضح بود که صندوق توسعه بازار که به منظور برون‌رفت از بحران طراحی شد، فقط در کوتاه‌مدت و برای حداکثر یک‌ماه قابلیت اجرایی دارد و بیش از آن، بهبودی در جذابیت طرف تقاضا ایجاد نمی‌کند. اما بورس ما به دلیل کم‌تجربگی‌اش، مجبور به آزمایش این آزمون بود.»

جمالی اشاره‌ای به بورس‌های دنیا کرد و گفت: «در بورس‌های پیشرفته، هر شرکتی بازار گردان مختص به خود دارد تا از بروز پدیده صف در معاملاتشان جلوگیری شود. از سوی دیگر، نهادهای مالی معتبری نیز بر فرآیند کلی بازار نظارت دارند. متاسفانه در بازار ما به دلیل محدودیت‌هایی نظیر حجم مبنا و دامنه نوسان، به پدیده صف، دامن زده می‌شود. از سوی دیگر این محدودیت‌ها سبب می‌شوند تا بازه زمانی طولانی نیاز داشته باشیم تا قیمت به سوی تعادلی‌شدن حرکت کند. این در حالی است که سایر بورس‌ها محدودیت حجم مبنا ندارند و دامنه نوسانشان هم، اگر داشته باشند، بیشتر از ۱۰درصد است.»

وی در ادامه خاطرنشان کرد: «شاید یکی دیگر از دلایلی که ما در حال حاضر شاهد نزول در بازار سرمایه‌ایم، این باشد که بازیگران این بازار، معمولا اتفاقات را پیش‌خور می‌کنند. یعنی سال گذشته و با روی‌کارآمدن دولت جدید و اعلام سیاست‌های کلی‌اش، خوش‌بینی‌ها در حوزه اقتصاد و سیاست و به‌دنبال آن در بازار سرمایه اوج گرفت و قیمت برخی از سهام تا هفت‌برابر رشد را تجربه کرد. در حالی که این رشد با واقعیت‌های بنگاه مربوطه‌اش، هماهنگی و همخوانی نداشت. به این ترتیب با اجرایی‌شدن سیاست‌های انقباضی دولت و اجرای تصمیمات مجلس مانند افزایش بهره مالکانه و نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و امثالهم که به‌دلیل جبران کسری بودجه دولت بود، اقتصاد دچار رکودی نسبی شد. به موازات، این رکود گریبان بازار سرمایه را نیز گرفت. به این ترتیب خوش‌بینی‌های پیش‌خورشده، جای خود را به نگرانی‌های جدید دادند و بازار در مسیر افول قرار گرفت.»

جمالی در پایان سرمایه‌گذاری بلندمدت در بورس را پیشنهاد داد و ابراز کرد: «بازار سرمایه محلی برای پولدارشدن‌های یک‌شبه نیست و تنها سرمایه‌گذارانی موفق خواهند بود که با دیدگاه بلندمدت وارد این بازار شوند. کما اینکه بیشترین ضرر این افت شدید شامل سرمایه‌گذارانی بود که از زمستان سال پیش به بازار پیوستند و بازیگرانی که از قبل در بازار حضور داشتند ضرر کمتری کردند. اما با توجه به سیاست‌هایی که دولت جدید در اقتصاد و سیاست در پیش گرفته، به‌زودی شاهد بازگشت بازار سرمایه در مسیر صعود خواهیم بود.

عکس: کاوه بغدادچی

گزارش هفتگی آمار معاملات در بورس

۱۰ شرکت برتر از نظر ارزش معاملات

نام شرکت	میلیاردریال	نام شرکت	میلیاردریال
بانک صادرات ایران	۸۰۴	صنایع پتروشیمی‌خلیج‌فارس	۱۷۹
ایران‌خودرو	۵۹۷	سرمایه‌گذاری‌صندوق‌بازنشستگی	۱۵۶
نفت سپاهان	۴۱۵	سایپا	۱۴۷
پالایش نفت بندرعباس	۲۳۴	مخابرات ایران	۱۴۳
گروه مپنا (سهامی عام)	۲۰۳	شرکت ارتباطات سیار ایران	۱۳۰

بازار	واحد	درصد تغییرات
شاخص آزاد شناور	۸۵,۷۱۹	-۱/۲۰
شاخص بازار دوم	۱۴۱,۶۹۰	-۰/۸۸
شاخص ۳۰شرکت بزرگ	۳,۵۴۲	-۰/۹۰
شاخص ۵۰شرکت فعال‌تر	۳,۱۴۴	-۰/۷۲
شاخص صنعت	۶۲,۵۶۰	-۰/۸۵
شاخص بازار اول	۵۵,۶۵۴	-۰/۷۶
شاخص بازده نقدی قیمت	۳۰۳,۱۰۳	-۰/۸۰
شاخص کل	۷۴,۴۹۹	-۰/۸۰
شاخص قیمت ۵۰ شرکت	۱۳۷,۵۴۲	-۰/۷۰
شاخص کل فرابورس	۷۵۵	-۱/۰۴

۱۰ صنعت برتر از نظر ارزش معاملات

نام صنعت	میلیاردریال
اوراق تامین مالی	۲,۰۸۸
خودرو و ساخت قطعات	۱,۳۱۲
بانک‌ها و موسسات اعتباری	۱,۲۶۸
فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای	۸۱۳
محصولات‌شیمیایی	۷۷۵
پیمانکاری‌صنعتی	۴۳۴
اوراق حق‌تقدم استفاده از تسهیلات مسکن	۳۰۰
سرمایه‌گذاری‌ها	۲۸۶
مخابرات	۲۷۳
فلزات اساسی	۲۵۰

۱۰ شرکت برتر از نظر بازدهی

نام شرکت	درصد
گازلوله	۲۴
گروه‌سرمایه‌گذاری‌میراث‌فرهنگی	۲۰
فرآورده‌های نسوز آذر	۱۸
فرآورده‌های غذایی و قند تربت‌جام	۱۶
بیمه‌میهن	۱۵
لوله و ماشین‌سازی ایران	۱۴
کارخانجات مخابراتی ایران	۱۴
شرکت اعتباری عسکریه (سهامی‌عام)	۱۳
لیزینگ خودرو غدیر	۱۳
سرمایه‌گذاری ارس‌صبا	۱۳

تابلو معاملات	ارزش معاملات	حجم معاملات	تعداد معاملات
	میلیاردریال	هزار سهم	معامله
بورس	۶,۴۷۹	۲,۳۹۰,۱۳۰	۲۱۳,۷۵۷
فرابورس	۵,۷۷۴	۱,۵۳۷,۱۵۵	۶۵,۰۰۸
اوراق فرابورس	۲,۳۹۹	۲,۳۸۷	۱,۳۹۱
اوراق بورس	۴۵۶	۴۵۶	۲۱۸
سهام پایه فرابورس	۴۳۳	۳۱۱,۲۴۷	۶,۱۱۷
حق‌تقدم بورس	۲۷۸	۱۸۲,۱۳۴	۲۱,۲۳۷
حق‌تقدم پایه فرابورس	۸۱	۱۱۵,۲۴۶	۵۸
صندوق بورس	۲۱	۴,۱۱۴	۹۶
صندوق فرابورس	۱۷	۲,۶۳۹	۴۹۴
حق‌تقدم فرابورس	۱۶	۱۸,۸۷۴	۵,۰۶۹
جمع	۱۵,۹۵۵	۴,۵۶۴,۳۸۳	۳۱۳,۴۴۵

جداول: شرکت پردازش اطلاعات مالی اندیشه‌پارس www.ParsFDP.com

خبر

بانک‌ها، خسارت تراکنش‌های ناموفق را می‌پردازند

● **ایسنا:** دبیرکل بانک مرکزی از پرداخت ۴۵۰میلیاردتومان خسارت بابت تراکنش‌های دارای مغایرت از فروردین تا نیمه خرداد سال جاری خبر داد. به‌گفته محمود احمدی یکی از تصمیمات اخذشده در جهت افزایش خوش‌بینی مردم به حفظ حق و حقوقشان، پرداخت خسارت به تراکنش‌های دارای مغایرت بود که پس از بررسی به شورای پول و اعتبار پیشنهاد و مورد موافقت شورا قرار گرفت.

تولید ۱۰۰هزار خودرو چینی تا سال ۲۰۲۰ در ایران

● **عصرایران:** معاون فروش و توسعه شرکت دیار خودرو از برنامه‌ریزی یکی از چهار خودروساز برتر چین برای تولید سالانه صدهزار دستگاه خودرو در ایران تا سال ۲۰۲۰ خبر داد. ابوطالب کیایی‌ها در حاشیه سیزدهمین نمایشگاه صنعت خودرو در شیراز، اظهار کرد: شرکت بایک چین تا سال ۲۰۲۰ در ایران سالانه صدهزار دستگاه خودرو تولید خواهد کرد که صادرات این محصولات به کشورهای خاورمیانه تنها از طریق ایران انجام خواهد شد.

کارت‌های بانکی را چینی‌ها تولید می‌کنند

● **باشگاه خبرنگاران:** احسان سقایی، مدیرعامل شرکت گلچین رسانه هوشمند گفت: ۷۰درصد کارت‌های بانکی کشور را شرکت‌های چینی تولید می‌کنند، در حالی‌که تولیدکننده‌های داخلی توان تامین تمام نیازهای داخلی را دارند.

درآمد ۲۳میلیارددلاری صید غیرمجاز جهان

● **ایسنا:** کمیته اعضای سازمان خواروبار و کشاورزی ملل‌متحد (فائو) مجموعه دستورالعمل‌های اختیاری را به تصویب رساندند که صید غیرمجاز، غیرقانونی و گزارش‌نشده را هدف می‌گیرد. بر اساس گزارش آرتی‌تی‌نیوز، برآورد می‌شود صید غیرمجاز، غیرقانونی و گزارش نشده هرسال حداکثر ۲۳میلیارددلار درآمد دارد. فائو پیش از این در گزارشی هشدار داده بود بسیاری از منابع ماهی دریایی تحت نظارت این سازمان تحت فشار زیادی قرار دارند و تقریبا ۳۰درصد از این منابع ماهی بیش از حد مجاز مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند.